

BÖLÜM 34

DİRENÇLİ ASİT ETYOLOJİSİNDE UNUTULMAMASI GEREKEN BİR TANI: DİFFÜZ EPİTELİOİD MALİGN PERİTON MEZOTELYOMA

Mustafacan ÖZDEMİR ¹
Berrin YALINBAŞ KAYA ²

GİRİŞ

Mezotelyoma, plevra, periton veya perikardı kaplayan mezotel hücrelerinin primer neoplazmidir. En yaygın türü, asbestle ilişkili olan plevral mezotelyomadır. Malign peritoneal mezotelyoma (MPeM), tüm mezotelyomaların yaklaşık %10–30'unu oluşturur. Hastalık lokal olarak peritoneal yüzeyleri tutma eğilimindedir ve sistemik metastaz pleural/diğer tümörlere göre daha az görülür (1,2). Asbest maruziyeti en önemli risk faktörüdür; ancak özellikle peritoneal formda kronik inflamasyon, oksidatif stres, DNA hasarı ve tümör baskılayıcı genlerde (BAP1, CDKN2A, NF2 vb.) kayıplar temel mekanizmalardır. MPeM prognoz, cerrahi/ HIPEC (hipertermik intraperitoneal kemoterapi) veya klinik takip kararını belirleyen üç alt tipi vardır. Diffüz MPM (DMPM) ve multi-kistik PM (MCPM) ve iyi diferansiye papiller PM (WDPPM)(3). DMPM, tümörün periton yüzeyi boyunca diffüz, invaziv büyümesiyle karakterizedir ve mezotelyomaların %7-30'unu oluşturur. DMPM üç histolojik alt tipten oluşur. Epiteloid alt tip vakaların yaklaşık %75-90'ını oluşturur ve genellikle en iyi prognoza sahiptir. Sarkomatoids alt tip vakaların yaklaşık %10'unu oluşturur ve en kötü prognoza sahiptir. Bifazik alt tip vakaların yaklaşık %25'ini oluşturur ve epiteloid + sarkomatoid komponent bir aradadır (4,5). DMPM, klinik tablo genellikle sinsi başlar; karın ağrısı, distansiyon, asit ve istemsiz kilo kaybı ile başvuru sık görülür. Morbidite ve mor-

¹ Asis. Dr., Eskişehir Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği, mustafacnozdemir@gmail.com, ORCID iD:0000-0002-9171-4556

² Doç. Dr., Eskişehir Şehir Hastanesi, Gastroenteroloji Kliniği, yalinbaskayaberrin@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-1414-4115

SONUÇ

Bu olgu, asit etyolojisi araştırılırken rastlanan ve ileri incelemeler sonucunda DMPM tanısı alan bir hastayı sunmaktadır. Vakamızda olduğu gibi, DMPM çoğunlukla spesifik olmayan semptomlarla ortaya çıkmakta ve tanı sürecinde gecikmelere yol açmaktadır. Bu nedenle, özellikle nedeni açıklanamayan persistan asit ve diffüz peritoneal kalınlaşma varlığında MPeM akılda tutulmalı, uygun görüntüleme yöntemleri ve histopatolojik değerlendirme yapılmalıdır. DMPM yönetiminde multidisipliner yaklaşım ve hastaya özgü, bireyselleştirilmiş tedavi stratejileri gereklidir.

KAYNAKLAR:

1. Rodríguez D, Cheung MC, Housri N, Koniaris LG. Malignant abdominal mesothelioma: defining the role of surgery. *J Surg Oncol* 2009; 99:51.
2. Kim J, Bhagwandin S, Labow DM. Malignant peritoneal mesothelioma: a review. *Ann Transl Med* 2017; 5:236.
3. Noiret B, Elias D, Glehen O, et al. Multicystic peritoneal mesothelioma: a systematic review. *World J Surg Oncol*. 2019; (review).
4. Karpes JB, Shamavonian R, Dewhurst S, Cheng E, Wijayawardana R, Ahmadi N, Morris DL. Malignant Peritoneal Mesothelioma: An In-Depth and Up-to-Date Review of Pathogenesis, Diagnosis, Management and Future Directions. *Cancers (Basel)*. 2023 Sep 25;15(19):4704.
5. Sun L, Li C, Gao S. Diffuse malignant peritoneal mesothelioma: A review. *Front Surg*. 2023 Jan 6;9:1015884.
6. Li YC, Khashab T, Terhune J, et al. Preoperative Thrombocytosis Predicts Shortened Survival in Patients with Malignant Peritoneal Mesothelioma Undergoing Operative Cytoreduction and Hyperthermic Intraperitoneal Chemotherapy. *Ann Surg Oncol* 2017; 24:2259.
7. Lyons-Boudreaux V, Mody DR, Zhai J, Coffey D. Cytologic malignancy versus benignancy: how useful are the “newer” markers in body fluid cytology? *Arch Pathol Lab Med* 2008; 132:23.
8. Onofre FB, Onofre AS, Pomjanski N, et al. 9p21 Deletion in the diagnosis of malignant mesothelioma in serous effusions additional to immunocytochemistry, DNA-ICM, and AgNOR analysis. *Cancer* 2008; 114:204.
9. Napolitano A, Pellegrini L, Dey A, et al. Minimal asbestos exposure in germline BAP1 heterozygous mice is associated with deregulated inflammatory response and increased risk of mesothelioma. *Oncogene* 2016; 35:1996.
10. de Boer NL, van Kooten JP, Damhuis RAM, et al. Malignant Peritoneal Mesothelioma: Patterns of Care and Survival in the Netherlands: A Population-Based Study. *Ann Surg Oncol* 2019; 26:4222.
11. Verma V, Sleightholm RL, Rusthoven CG, et al. Malignant Peritoneal Mesothelioma: National Practice Patterns, Outcomes, and Predictors of Survival. *Ann Surg Oncol* 2018; 25:2018.